

PÁL GÁBOR

Soha nem látott kormányválság robbant ki, s hazánkban egyedülálló kisebbségi kormányzás kezdődhet április végétől. Számított-e erre a fejleményre? Mit vár az SZDSZ koalícióból történő kiválása után?

– Világos volt, hogy március 9-e után több minden fog következni, mint március 10-e. Mindig is hangoztattuk azon meggyőződésünket, hogy egy demokráciában kell hogy legyen a politikai döntéseknek következménye, kell hogy legyen az emberek véleményének, ítéletének súlya. Ha ebben nem hinnénk, a demokrácia lényegét tagadnánk. Úgy tűnik, a kormánypárti politikusok is kezdik ezt megérteni. Vergődésüket figyelve ugyanakkor látszik, hogy még nagyon az elején járnak ennek a tudatosodási folyamatnak. Szemléletmód most is – még a sokak által többre becsült Szili Katalinnak is – csak a politikai hatalom megtartásának szempontja a meghatározó. A hatalomhoz s a konchoz való görcsös ragaszkodás kényszere fogja meghatározni az előttünk álló hetek koalíciós alkudozásait.

– Friss felmérések szerint mind a társadalom, mind a hazai üzleti világ nagyobbik része előre hozott választásokat akar. Bár Orbán Viktor a múlt hét végén szintén az időközi országgyűlési választásokat nevezte az egyetlen megoldásnak, mégis a Fidesz e heti kommunikációjában taktikai okokból kerülte ezt a kérdést. Miért tartják sokan a pártjából kellemetlenek a hatalom megszerzésének igényét, a kormány mielőbbi eltávolítását és felelősségre vonását, hiszen ez Nyugat-Európában teljesen természetes ellenzéki mentalitás?

– Másfél éve, az őszi beszéd nyilvánosságra kerülése óta félreérthetetlenül, folyamatosan hangot adunk azon elvi álláspontunknak, hogy az MSZP és az SZDSZ az emberek összeesküvészerű megtévesztésével szerezte meg a kormányzati hatalmat, tehát illegitim módon kormányoznak. Ugyanakkor az ellenzéknek nincs közzögi eszköz a kezében, hogy lemondassa a kormányt. Sokszor elmondtuk: nem attól lesz változás, hogy ezt a Fidesz a Parlamentben vagy esetleg néhány százan, vagy néhány ezren az utcán nap mint nap követelik, hanem attól, ha az emberek többsége ezt akarja, és ennek az akaratának hangot is tud adni. A március 9-i népszavazás a kételkedőkre rácsúfolva igenis hatásos akaratnyilvánítás volt, s az MSZP–SZDSZ-koalíció számára legalább ilyen fenyegető akaratnyilvánításként tűnik fel az egészségügyi biztosi rendszerről szóló őszi, újabb népszavazás. Ma már csak Gyurcsány Ferenc nem tudja, hogy kormányfői pályafutása véget ért. S noha a mögüle kihátráló szocialista és szabad demokrata politikusok kétségbeesett erőfeszítéseket tesznek, hogy akár az ő feláldozásával is meghosszabbítsák hatalmukat, napról napra nő az azok száma, akik belátják, hogy csak egy előre hozott, valóban szabad választás teremtheti meg az ország rendbetételének politikai előfeltételeit. A Fidesznek ezt a felismerést segítenie kell, de türelmetlenül nem szabad siettetnie.

– Politológusok azt jósolják, meglehetősen nehéz lesz az esetleges őszi egészségügyi népszavazásra is mozgósítani 3,3 millió embert, mert a vízűdíjjal ellentétben a világon egyedülálló rendszer lényegét még nem érzik a bőrükön az emberek, s nem értik a lényegét.

– Ezen elemzők és politológusok közül egyik sem gondolta, hogy a szociális népszavazásra 3,3 millió ember mond majd igent. A legutóbbi fejlemények fényében úgy tűnik, a szocialista párt rájött, hogy a politológusok ismét tévednek, s az úgynevezett pénztártörvény módosításával, a magántőke bevásárlási lehetőségének kizárásával megpróbálja elejét venni az újabb népszavazásnak. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a civilek által kezdeményezett népszavazás ugyanolyan elsőprő erejű elutasítást jelentené a kormány egészségpolitikájának, mint amilyen a március 9-i voksolás volt. Különböző becslések szerint az igennel szavazók kétharmada nem az anyagi szükség szorítása miatt hozta meg a döntését. Tátabban véve azt a politikát utasította el, ami a hazugságra, az emberek lebecsülésére, semmibevételére épül. Szűkebben véve pedig azt az egészség- és oktatáspolitikát, amelyet a haszonzerzés motivál.

– Továbbra sem lehet tudni, pontosan mi sül majd ki az egészségprivatizációs tervekkel, bevonják-e a magánbefejtőket a rendszerbe vagy sem, ahogy a szociális társadalmi intézmények a kormánypártok sokáig ázzal a jogi magyarázattal éltek: a kétszer elfogadott jogszabály nem több-biztosítás, hanem többpénztáras lenne, így indifferens az Albert házaspár népszavazási kezdeményezése.

– Március 9-én sem néhány milliárd forintos nagyságrendű társadalompolitikai intézmények létrehozásáról szóltak az emberek, hanem egy egész politikát ítélték meg. Ha lesz népszavazás, ugyanígy szavaznak majd ők is. Az MSZP történelmi mélypontra áll a támogatottságát illetően, az SZDSZ-ét pedig mérni sem lehet. Mind a két kormánypártban mély belső személyi, erkölcsi és identitásválság alakult ki. A szétesés szélén állnak, ezt a komoly strukturális válságot már nem tudják trükkökkel, taktikai húzásokkal megoldani. Lehet szórakozni az emberekkel, hergelni őket különféle jogi magyarázatokkal, de minél tovább húzzák az időt, minél később vonják le a megfelelő következtetéseket, annál több kárt okoznak – akár milliárdokban mérve is –, nemcsak maguknak, hanem az egész országnak.

– Vannak ugyanakkor olyan fideszes vezetési önkormányzatok, Heves városában, Tapolcán, Nagyatádon, amelyek a Fidesz választmányának útmutatása ellenére kiszervezték, lényegében privatizálták a kórházakat, az egészségügyi ellátást. Megúszhatják ezt büntetlenül?

– Nem ugyanaz történt egyik helyen, mint a másikon. Az esetek egy része az országos választmány egyértelmű döntése előtt született. Azonban mind-

sítette a Nyugat irányában történő integrációjukat. A második polgári kormány alatt gazdaságilag és lelkiileg is megerősödött valamelyest a társadalom. Elértük, hogy az ország kezdett végre hinni abban: napról napra egy kicsivel egyre több embernek lesz jobb az élete. Ezt a reményt, várakozást tette tönkre az MSZP–SZDSZ-kormányzás elmúlt hat esztendeje, és rúgta vissza az országot majdhogynem az 1990-es évek első felének szintjére. Tíz-tizenkét év

– Eljutottunk oda, hogy az iskola igazgatója sem védi meg pedagógustársát. Lehet, hogy az idős tanár a megváltozott körülmények közepette már túl volt a teljesítképessége csúcsán, felőrölték idegeit a megpróbáltatások. Ebben a szituációban azonban nem lehet más oldalra állni, mint a tanár méltóságának és az iskola tekintélyének az oldalára. Sürgősen rendet kell tenni a dolgaink között, igenis ki kell mondani, hogy van jó és rossz. Az államnak az a dolga, hogy a közösségek normális működőképességének feltételeit biztosítsa, s megalkossa és betartassa azokat a szabályokat, amelyek a helyes magatartást tanúsító embereket védik és támogatják, a helytelen magatartást tanúsító embereket pedig korlátozzák és szankcionálják. Ugyanis ha ezen az úton haladunk, hovatovább a büntető törvénykönyv is feleslegessé válik, egyfajta etikai kódexszé silányul. Attól kezdve, hogy valakik kimondták a megelhetési bűnözés fogalmát, már a bűnüldözés területén is elindult a relativizáció. Másfelől, amikor az ország vezetői is szemléletmód mindent megengedhetnek maguknak, békésen gyülekező embereket – köztük asszonyokat, időseket – maszkos rendőrökkel veretnek meg az utcán, illetve lovas rendőrökkel uszítanak rájuk, mit lehet várni a hatalomtól? Fellökhetnek milliárdos haszonhoz juthatókat, kínóztatnak, meztelenre vetkőztetnek embereket, fiatal férfiakat és nőket tartatnak őrizetben törvénytelenül, mint a legrémesebb diktatúrákban, rendőreikkel tapostatnak a nemzeti lobogón. Ha úgy hozza a sors, állami kedvezményeket járnak ki a hatóságoktól a saját cégük, s köztörvényes haverjaik jövedelmének gyarapítására, kreatív módon értelmezik az adó jogszabályokat, s olyan üzleteket kötnek az állammal, amiben csak az állam jár rosszul, ők pedig nulla befektetéssel milliárdos haszonhoz juthatnak. Ilyen körülmények között hovatovább általános meggyőződésé válik, hogy az a balek, az a „lúzer”, aki komolyan veszi a szabályokat.

– Erdélyben magyar beszéde miatt vertek meg egy nemzettestvérünket, ám a magyarországi külügyminisztérium hallgatott, mint a sir. Pilisszentkereszten a szlovák iroda átköltöztetése miatt harsányan tiltakozik a szlovák kormány. Beszélhetünk egyáltalán működő magyar nemzetpolitikáról?

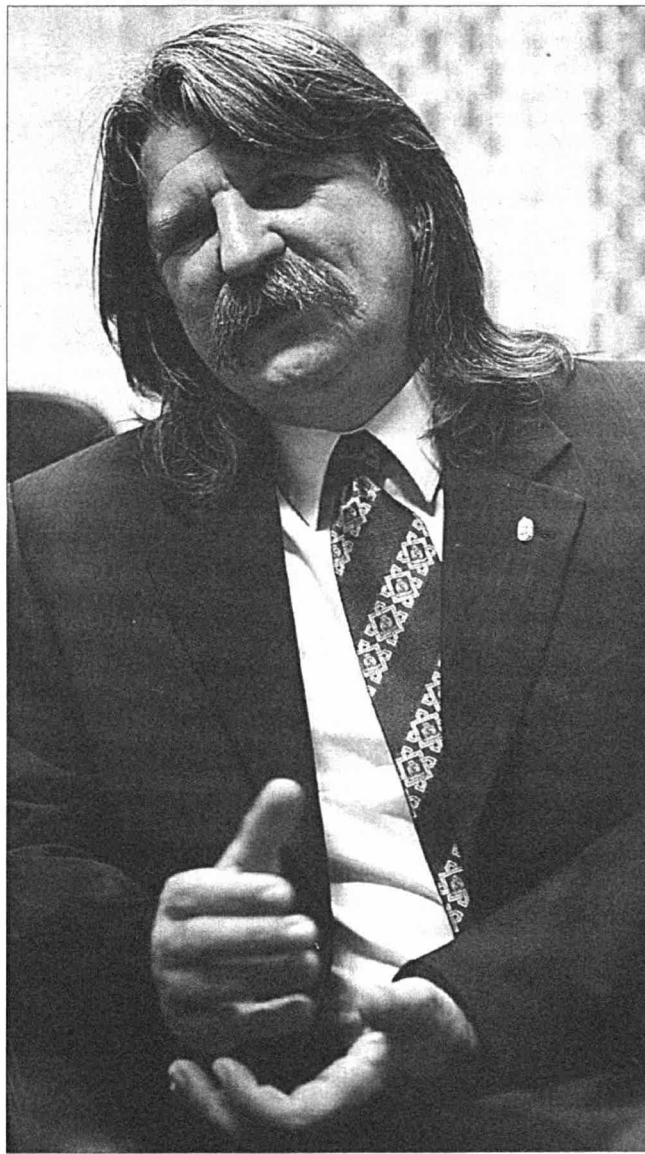
– A nemzetpolitika a mi fogalomtárunkban a Kárpát-medencében élő magyarság életlehetőségeinek megőrzését, illetve javítását, életesélyeinek növelését jelenti. Így természetesen a csonka Magyarország határain belüli politika is a nemzetpolitika része. Ha így nézzük, kimondható, hogy ma Magyarországon nemzetellenes, a nemzeti közösséget felszámoló, szétmorzsoló politika folyik. Az a kérdés, hogy ez milyen arányban tudatos, és milyen arányban zajlik a gátlástalan nyereszkeskedés szándékával. Szűkebben véve, az elszakított nemzetrészek érdekében folytatandó politikára tekintve a jelenlegi kormány gyakorlatilag közömbös, csak tehetetlennek tekint a határon túli magyar közösségeket, akiket időről időre fenyegetések érnek. Ugyanakkor nem szabad dramatizálni a helyzetet, a realitásérzésünk megőrzése a hitelességünk záloga. Nemzetközi porondon is fel lehet lépni, amit az ellenzék, valamint Tócsa László meg is tesz az Európai Parlamentben. A pilisszentkereszti ügyben Solyom László köztársasági elnök úr a tényekkel egybehangzóan megállapította, hogy az eset a helyi szlovákokat is megosztó politikai, de nem kisebbségi ügy. Biztosak lehetünk benne, hogy a Slotához hasonló kaliberű kalandor briganti politikusok számára mindig lesznek ürügyek, hogy megpróbálják belénk törölni sáros cipőjüket. Nem miattuk, hanem magunk miatt nekünk sokkal óvatosabbnak, körültekintőbbnek kell lennünk a Magyarországon élő kisebbségekkel szemben, mint amit mi csak elvárunk az ottani politikai erőktől saját nemzetreszeink irányába.

– Egy másik kisebbségbe taszított nép, a tibetiek jogfosztottsága is borzolja a kedélyeket. Ön mit tenne? Helyesnek tartaná, hogy a kínai diktatúra által terrorizált régió érdekében a demokratikus országok bojkottálják az olimpiát, s ezzel feláldozzák számos nagy-szerű sportoló élete álmát?

– Sajnálatosnak tartom, hogy Tibet ügyét először éppen az a Kóka János vetette fel, aki ezzel a gesztusával próbálta elterelni a figyelmet a saját hitelességi válságáról. Annál is inkább, mert ő azon politikusok közé tartozik, akiket Kínában tett, magánjellegű pihenéssel is kiegészített hivatalos látogatásaikkor nem zavart az emberi jogok megsértése. Kicsit bánt, hogy az Európai Unió általam nagyra becsült politikusi is csak most jutottak el oda, hogy szóvá tegyék a kommunista diktatúra jogsértéseit. Semmiképpen nem az a megoldás, hogy tönkregyünk egy újabb olimpiát a moszkvai és a Los Angeles-i után. Inkább az, hogy a jövőben ne fordulhasson elő, hogy egy olyan ország kaphassa meg az olimpia megrendezésének lehetőségét, ahol a legalapvetőbb emberi jogokat sem tartják tiszteletben, ahol egész népeket tartanak elnyomás alatt, fenyegetnek a kultúrájuk, a nemzeti önazonosságuk szétzilálásával. Kínában a kommunizmus a mai napig állami ideológia, embereket lehet eltüntetni, koncentrációs táborba zárni, kivégezni. Tibetet nem tegnap szállta meg a kínai rezsim, amelynek az emberi jogokhoz fűződő viszonyára sem ma derült fény. Az EU emberi jogokat érintő politikája csak akkor hiteles, ha minden országgal szemben, minden helyzetben azonos mércével mér, a pillanatnyi geopolitikai, gazdasági vagy egyéb érdekektől függetlenül.

„Már csak Gyurcsány nem tudja, hogy véget ért kormányfői pályafutása”

A hatalomhoz, a konchoz való görcsös ragaszkodás kényszere fogja meghatározni az előttünk álló hetek koalíciós alkudozásait – jelentette ki a Magyar Nemzetnek adott interjújában Kövér László. A Fidesz választmányi elnöke szerint ma már csak Gyurcsány Ferenc nem tudja, hogy kormányfői pályafutása véget ért. Az ellenzéki politikus beszélt még a magyar nemzetpolitika hiányáról, a tibeti jogsértésekről és a hazánkban tapasztalt, egyre brutálisabb bűncselekményekről, a lelkeket is elérő válságról.

FOTÓ: NAGY BÉLA

egyiket konkrétan kell megvizsgálni, és ott, ahol világosan kiderül, hogy tudatosan megsértették a Fidesz programját, fel kell tenni a kérdést: megfelelő pártban vannak ezek a döntéshozók? Az ő meghallgatásuk nélkül semmilyen döntést nem lehet meghozni, ezért nem szeretnék elhamarkodott nyilatkozatokat tenni.

– Szinte példa nélküli bűncselekmények történnék az országban, már-már mindennaposá vált, hogy tanárokat vernek, köpködnek az iskolákban, idős embereket brutális kegyetlenséggel kínoznak és ölnek meg faluhelyen, a közlekedést már nemcsak a forgalmi dugók, hanem a fém- és kábeltolvajok akadályozzák. Válság közeli állapot uralkodik el a mindennapi életben, a lelkekben is.

– Az ország válsága totális, minden szférát, létünk minden dimenzióját érinti. Ez a válság az 1990-et megelőző rendszernek az örökségében gyökerezik, de az első három kormány különböző módon és eredménnyel megpróbálta kezelni a problémákat. Az Antall-kormány megtette azt, amit muszáj volt megtennie, a kommunizmus romjainak eltakarítását, s az új politikai és gazdasági berendezkedés alapjainak megteremtését. A Horn-kormány nagyon sok tekintetben tévútra vezette az országot, kárt okozott, de „menedzselte” a válságból kikészülő országot, s a nemzetközi szinten tovább erő-

óta nem mért adatok bukkannak fel, köszönnek vissza, a munkanélküliség, gazdasági növekedés vonatkozásában. Eközben az ország anyagi tartaléka elfogytak, a nemzeti vagyont elherdálták, az emberek lelki, biológiai tartalékai is kezdenek kimerülni. A rombolás ugyanakkor nem korlátozódik a gazdaság területére. Egy polgári társadalom értékrendjét, normáit, erkölcsi mércéjét szétzúzni nem nagy művészet, meg lehet tenni egy generáció alatt. Mindannak, amit az úgynevezett baloldal képvisel – az oktatási rendszerben éppúgy, mint a társadalmi életet működtető normarendszer milyenségét illetően –, annak gyümölcsei most érnek be. Szerintük semminek nincs értéke, a jó és a rossz között nincs különbség, csak egyetlen szempont létezik: a mindenfajta felelősségvállalás és gátolás nélküli „önmegvalósítás”. Ez szükségszerűen vezet oda, hogy egy diák veszi a bátorságot, és rátámad a tanárára.

– Egyesek szerint viszont a 69 éves pedagógus volt a hibás, mert nem tudott fegyelmet tartani az „eltérő társadalmi szokásokkal rendelkező” osztályban. A Hiller István által felállított vizsgálóbizottság egyik tagja korábban úgy fogalmazott: a legrosszabb döntés a pedagógust bántalmazó diák kirúgása lenne, amelyből Auschwitz és Taigetosz következne. Ehhez mit szól?